

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 1) ดังนั้นภาษาไทยจึงถือว่ามีความสำคัญต่อมนุษย์ในการใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารการถ่ายทอดความคิด วัฒนธรรม และความเจริญจากชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ภาษาไทยจึงเป็นวิชาที่สำคัญที่สุดที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากวิชาภาษาไทยไปใช้ประโยชน์และมีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะใช้วิธีสอนที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนำทักษะไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ได้ และตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ 5 สาระได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกร่วมในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ

พลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ สารที่ 5
วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท.5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและ
วรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551
: 2-3)

ในการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรที่กำหนดให้
และมีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้
เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาการได้อย่างแจ่มแจ้งด้วยความรวดเร็ว และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนในการอธิบายหรือยกตัวอย่างให้ผู้เรียนมองเห็นภาพได้อย่าง
ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด สื่อเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียน มีความมั่นใจในการดำเนินการเรียนการสอน เพราะจะลดเวลาในการเตรียมการ
ล่วงหน้า ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมมากขึ้น สามารถ
ถ่ายทอดประสบการณ์และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ดี และนอกจากนี้ยังสามารถ
ช่วยแก้ปัญหาในกรณีที่ขาดแคลนครูได้อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ. 2543 : 24)

ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน คอมพิวเตอร์ล้วนเข้ามามีบทบาท
ในทุก ๆ วงการ คอมพิวเตอร์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบงาน วิธีการดำเนินงาน
ในสาขาต่าง ๆ เกือบทุกสาขา ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์ การทหาร การแพทย์ ธุรกิจการค้า
การคมนาคม อุตสาหกรรม รวมทั้งการศึกษาด้วย สังคมปัจจุบันกำลังก้าวสู่สังคมแห่ง
คอมพิวเตอร์ เป็นที่คาดหมายว่าอีกไม่กี่ปีข้างหน้าความจำเป็นที่จะให้เด็กไทยทุกคนรู้เรื่อง
คอมพิวเตอร์ หรือที่เรียกกันว่า Computer Literacy มีแนวโน้มสูงขึ้นเพราะการดำเนิน
ชีวิตประจำวันจะต้องเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์มากขึ้นทุกทีและโลกของเราได้ก้าวเข้าสู่ยุค
เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ Information Technology (สุรพล เกียนวิวัฒนา. 2549 : 11)

เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ช่วยขยายขอบเขตความสามารถของมนุษย์ให้กว้างขวาง
ขึ้น โดยสามารถนำมาใช้ในการคำนวณเพื่อเก็บและประเมินผลข้อมูลด้วยความถูกต้องรวดเร็ว
โดยสามารถสร้างเป็นสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนได้ทั้งภาพและเสียง ซึ่งเป็นการเพิ่ม
ประสิทธิภาพของงานให้สูงขึ้น (รัชณี เผ่าพงศ์ช่วง. 2548 : 1) ในปัจจุบันนักการศึกษาและ
นักวิจัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในบทบาทเป็นผู้สอนอย่างกว้างขวาง
ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ดนอมพร เลาหจรัสแสง.

2540 : 2-3 ; อ้างอิงมาจาก พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 16) พบว่า การเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์มีบทบาทเป็นผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบปกติ ที่ใช้ครูเป็นผู้สอน

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ถือเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทโดยตรงกับระบบการศึกษา โดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สามารถนำเสนอและการแสดงผลด้วยระบบสื่อต่าง ๆ ทั้งในด้านข้อมูล รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวิดีโอและสามารถสร้างระบบการมีปฏิสัมพันธ์แบบโต้ตอบทำให้การเรียนรู้ยุคใหม่ประสบความสำเร็จด้วยดี (ชิน ภู่วรรณ. 2538 : 47 - 48) การใช้เทคโนโลยีการศึกษาในยุคของเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้มีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอน ไปจากเดิมมาเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนการสอนยุคใหม่จะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแทนผู้สอนเป็นเหตุให้ผู้สอนมีบทบาทที่ทำทายนมากขึ้นด้วยการเปลี่ยนจาก “ผู้รอบรู้หน้าชั้นเรียน” ที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นแหล่งสารสนเทศและคำตอบทั้งหมดที่ผู้เรียนต้องพึ่งแต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นผู้ส่งเสริม ผู้สนับสนุน ผู้มีส่วนร่วม ผู้ร่วมเรียน ผู้กำกับ (การสอน) ผู้ฝึก ผู้อำนวยการความสะดวก ผู้ออกแบบและเป็นสะพานการสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงผู้เรียนกับโลกภายนอก (กิดานันท์ มลิทอง. 548 : 342)

การใช้สื่อประสมในการเรียนการสอนและการทำงานมีมานานแล้ว แต่เดิมเป็นการนำสื่อหลายอย่างมาใช้ร่วมกัน เพื่อช่วยในการสื่อความหมายอย่างเรียงลำดับขั้นตอน แต่ในปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการควบคุมและผลิตชิ้นงานสื่อประสม รวมทั้งพัฒนาการของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทำให้ปัจจุบันมีการใช้สื่อประสมในลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิมที่เคยใช้กันมา นอกจากนี้เรายังสามารถนำสื่อประสมมาใช้ในงานลักษณะของสื่อหลายมิติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำเสนอเนื้อหาและค้นคว้าสิ่งที่ต้องการศึกษาได้ หลากหลายรูปแบบ สื่อประสมยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการศึกษาทางไกล รวมทั้งยังมีสื่อประสมรูปแบบอื่น ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ที่ผู้สอน ผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องทราบถึงรายละเอียดของสื่อประสมและสื่อหลายมิติในส่วนของเนื้อหาและการนำไปบูรณาการใช้เพื่อการสอนและการเรียนรู้ เช่น ชุดสื่อประสม (Multimedia Kits) ซึ่งหมายถึงสื่อชนิดต่าง ๆ หลายอย่างที่นำมาจัดการใช้ร่วมกันบนเนื้อหาหัวข้อเดียวกัน สื่อประสมปฏิสัมพันธ์ (Interactive media) หรือสื่อที่ต้องการเน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะการฝึกปฏิบัติและโต้ตอบกับผู้เรียน โดยการได้รับข้อมูลย้อนกลับ และความเป็นจริงเสมือน (Virtual reality) หรือสื่อที่ใช้ประสบการณ์ของผู้เรียนฝังในประสาทสัมผัสส่วนต่าง ๆ และมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบ

กับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสัมผัสได้ในทางกายภาพซึ่งสื่อต่าง ๆ เหล่านี้อาจเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้สามารถนำไปประยุกต์ปรับใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คูสิต ขาวเหลือง. 2549 : 29)

การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระภาษาไทย โดยเฉพาะสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป ซึ่งเป็นเนื้อหาใหม่ ผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้คำที่เป็นนามธรรม ยกแก่การเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนต้องใช้วิธีจดจำเนื้อหา จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังจะเห็นได้จากรายงานประเมินตนเอง (SAR) ของโรงเรียนโคกกลางราษฎร์พิทักษ์ พบว่า มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร อยู่ในระดับพอใช้ ฉะนั้นจึงควรมีการนำสื่อที่หลากหลายมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ สื่อประสมก็เป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งที่สามารถทำให้ผู้เรียนมองเห็นภาพ มีเสียง และภาพเคลื่อนไหว จึงเหมาะแก่การนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ เรื่อง สระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้เห็นคำจากภาพ คำต่าง ๆ คำในรูปประโยค ได้ฟังเสียงอ่านได้เห็นคำอ่านและคำเขียน ย่อมจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญแก่เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อจะได้พิจารณาศึกษาดูทางที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทุกด้าน โดยเฉพาะการเรียนการสอน เราสามารถนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาเกี่ยวข้องกับวงการศึกษาก็จะช่วยให้เกิดความสมดุลระหว่างเทคโนโลยีกับการศึกษา และในการเตรียมตัวของผู้เรียนให้ใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาหาความรู้ต่อไปได้นั้น การสร้างบทเรียนสื่อประสมประกอบการสอนจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยการกระทำ ช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียน ช่วยฝึกทักษะ และทบทวนเนื้อหาวิชา ใช้เสริมบทเรียนและทำให้นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน ได้ความรู้โดยไม่รู้ตัว จูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการเรียน โดยครูไม่ต้องบังคับ ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถ ทำให้บรรยากาศในการเรียนดีขึ้น การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี (สุรพล เกียนวัฒนา. 2549 :16) ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องนำเอาวิธีการสอนใหม่ ๆ พร้อมทั้งสื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ เพื่อกระตุ้นความสนใจและอำนวยความสะดวกด้านการเรียนการสอน สามารถดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ไพรัช รัชชพงษ์. 2541) การบูรณาการศักยภาพ และใช้ความสามารถของเทคโนโลยีมีมิติเดียวเข้ากับการเรียนการสอนในทักษะ การอ่าน การเขียน เพื่อพัฒนา

เป็นสื่อที่ใช้ร่วมกับการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่งและเสียง ซึ่งจะทำให้เกิดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนมากขึ้น การนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ด้วยภาพและคำที่มีความสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม ทำให้การรับรู้การประมวลผลและการจัดเก็บข้อมูลในระบบความจำมีความเป็นระเบียบ ส่งผลดี และมีส่วนช่วยสนับสนุนการเรียนภาษาไทยในทักษะการอ่าน การเขียนได้ดีขึ้น (สายใจ อินทรมพรรษ์. 2548 : 36) สื่อการสอนจึงเป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอนนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจความหมายของเนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการ ไม่ว่าสื่อนั้นจะเป็นสื่อรูปแบบใดก็ตาม ล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น (กิดานันท์ มลิทอง. 2543 : 89)

ผู้ศึกษาตระหนักถึงประโยชน์ของกระบวนการพัฒนาสื่อประสม จึงได้พัฒนาสื่อประสม เรื่อง สระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาคาดหวังว่า ผลจากการพัฒนาสื่อประสมในครั้งนี้ ซึ่งเป็นบทเรียนที่มีทั้งภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และประกอบด้วยเนื้อหาที่สมบูรณ์ครบถ้วน ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ โดยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น นอกจากจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้แล้ว จะสร้างความสนุกสนานให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนมีความสุขกับการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้มีความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น เกิดการเรียนรู้ เข้าใจในกระบวนการอ่าน การเขียน การเรียงประโยค จนเกิดเป็นทักษะ และรักในภาษาไทย ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษา ตลอดจนสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการเรียนในชั้นสูงขึ้นไป จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นต่อไปสูงขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อพัฒนาสื่อประสม เรื่อง สระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีคุณภาพ
2. เพื่อหาประสิทธิภาพสื่อประสม เรื่อง สระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ 80 / 80

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น
6. เพื่อศึกษาความคงทนทางการเรียนรู้ ของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ที่เรียนในโรงเรียนขนาดกลางภายในตำบลจุมจัง อำเภอกุฉินารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 ที่มีบริบทเดียวกัน จำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนโคกกลางราษฎร์พิทักษ์ โรงเรียนจุมจังอุบลรัตน์เจริญเวทย์ โรงเรียนหนองจรเข้เรืองศิลป์ และโรงเรียนบ้านนาเหนือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 87 คน รวมจำนวน 4 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนโคกกลางราษฎร์พิทักษ์ คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 11 คน เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดตำบลจุมจังมีบริบทเดียวกัน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 10 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมระยะเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

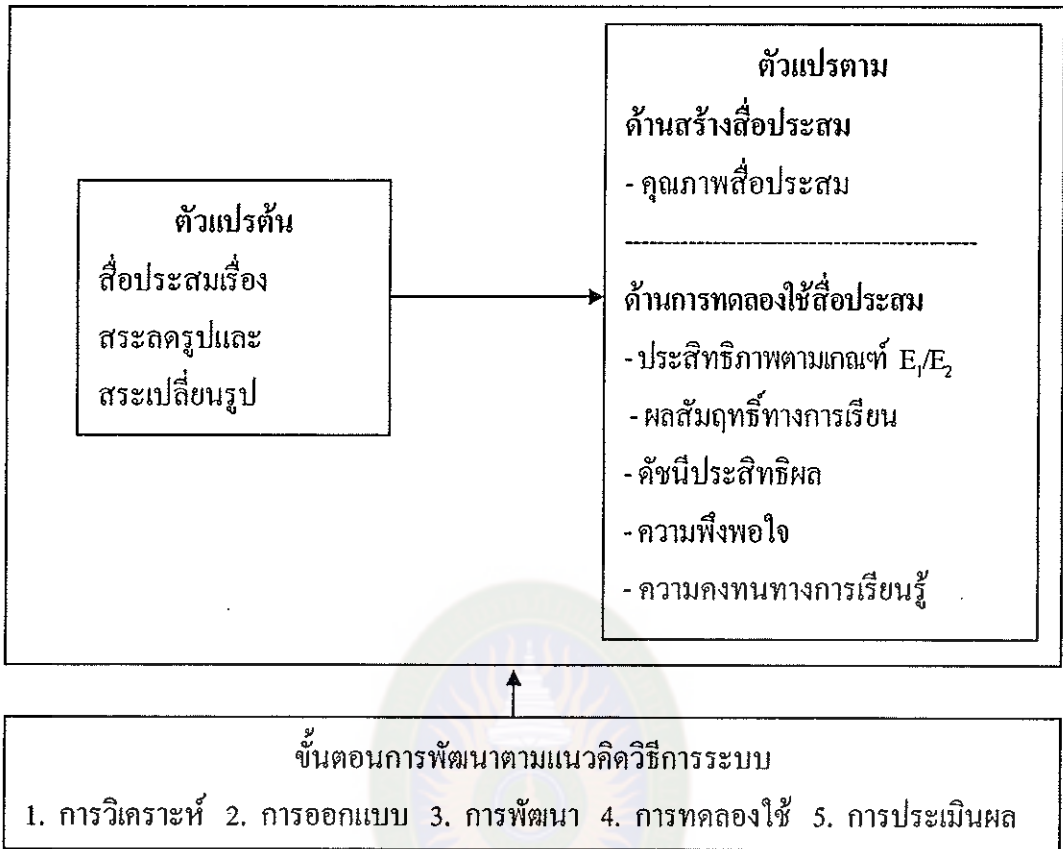
3. กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เรื่อง สรรดรูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยจัดแบ่งเนื้อหาได้ ดังนี้

3.1 สระอะ มีตัวสะกด	จำนวน 2 ชั่วโมง
3.2 สระอัว มีตัวสะกด	จำนวน 2 ชั่วโมง
3.3 สระเออ มีตัวสะกด	จำนวน 2 ชั่วโมง
3.4 สระเอะ มีตัวสะกด	จำนวน 2 ชั่วโมง
3.5 สระโอะ มีตัวสะกด	จำนวน 2 ชั่วโมง

4. กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดตามวิธีการระบบ (System Approach) ของ Roderic, Sims อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่จะศึกษา ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

จากแผนภาพที่ 1 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามแนวคิดตามวิธีการระบบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา การทดลองใช้ และการประเมินผล โดยในการศึกษาตัวแปรต้นได้แก่ สื่อประสม เรื่อง สละครรูปและ สละเปลี่ยนรูป ส่วนตัวแปรตามจัดแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านการสร้างสื่อประสม ได้แก่ คุณภาพสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น

ด้านการทดลองใช้สื่อประสม ได้แก่ ประสิทธิภาพของสื่อประสม ตามเกณฑ์ E_1/E_2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดัชนีประสิทธิผล และความพึงพอใจและความคงทนทางการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สื่อประสม หมายถึง การใช้สื่อหลายอย่างร่วมกันได้แก่ บทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ บทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมมัลติพอยท์ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งภายในสื่อแต่ละชนิดประกอบด้วยตัวอักษร ข้อความ รูปภาพ ภาพกราฟิก ภาพแอนิเมชัน และเสียง โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ในการนำเสนอควบคุมโปรแกรมมัลติมีเดียหรือเพิ่มสื่อประสม และใช้ในลักษณะ “สื่อประสมเชิงโต้ตอบ” (Interactive multimedia) ที่ผู้ใช้สามารถมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบ โดยนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และแบบทดสอบ เรื่อง ละครรูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อหา

1. สระอะ มีตัวสะกด
2. สระอัว มีตัวสะกด
3. สระเออ มีตัวสะกด
4. สระเอะ มีตัวสะกด
5. สระโอะ มีตัวสะกด

2. บทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ หมายถึง บทเรียนนำเสนอเนื้อหาที่พัฒนาด้วยโปรแกรม ไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ โดยมีส่วนประกอบของเนื้อหา รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้นำเสนอเนื้อหา วิชาภาษาไทย เรื่อง ละครรูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3. บทเรียนที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์มัลติพอยท์ หมายถึง บทเรียนนำเสนอเนื้อหาที่พัฒนาด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยท์ และได้นำไปพัฒนาเป็นมัลติพอยท์ให้มีปฏิสัมพันธ์ ได้ตอบระหว่างผู้เรียนและผู้สอนโดยใช้ระบบหน้าต่างคอมพิวเตอร์เดียวกัน ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การเลือกตอบ การเลือกข้อถูกผิด การตอบคำถามสั้น ๆ การลากเส้นจับคู่ การระบายสี การลากวาง และการต่อภาพ ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมของเนื้อหา วิชาภาษาไทย เรื่อง ละครรูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อที่ประกอบด้วยตัวอักษร ภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว นำเสนอเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และแบบทดสอบ เรื่อง ละครรูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

5. คุณภาพของสื่อประสม หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้ที่ของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อรูปแบบกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้โดยอาศัยสื่อประสม หรือรายละเอียดย่อย ของรูปแบบกระบวนการ หรือรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และเครื่องมือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น วัดเป็นค่าคะแนนจากการทำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับความคิดเห็น โดยการศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณา ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่า 3.50

6. ประสิทธิภาพของสื่อประสม หมายถึง ความสามารถของสื่อประสม ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม เรื่อง สาระลครูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเมื่อประเมินผลแล้วนักเรียนสามารถทำคะแนนเฉลี่ยได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดไว้ที่เกณฑ์ 80/80

6.1 E_1 หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อเรียนจากสื่อประสม แล้วทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละเรื่องได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

6.2 E_2 หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อเรียนจากสื่อประสม ครบทุกเรื่อง แล้วทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนที่แสดงออก ในรูปของคะแนน จากการประเมินนักเรียนด้วยแบบทดสอบหลังจากศึกษาด้วยสื่อประสม เรื่อง สาระลครูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จบแล้ว โดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของนักเรียนจากคะแนนความสามารถของนักเรียน ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

8. คำนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน หลังจากการเรียนด้วยสื่อประสม เรื่อง สาระลครูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนกับคะแนนเต็ม

9. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้ที่ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ สื่อประสม เรื่อง สาระลครูปและสระเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากที่ได้รับจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น

โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจทางการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นเทียบกับเกณฑ์ โดยการศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่า 2.50

10. ความคงทนทางการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถของผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมา หลังจากเวลาผ่านไปชั่วระยะเวลา 7 วัน และ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่สอบหลังเรียน (post-test) เทียบกับเกณฑ์เมื่อผ่านไป 7 วัน ลดลงไม่เกิน 10% และ 30 วัน ลดลงไม่เกิน 30%

11. โรงเรียนขนาดกลางภายในตำบลจุมจัง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 120 คน แต่ไม่เกิน 600 คน ในเขตตำบลจุมจัง อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ประกอบด้วย โรงเรียนโคกกลางราษฎร์พิทักษ์ โรงเรียนจุมจังอุปถัมภ์เจริญเวทย์ โรงเรียนหนองจรเข้เรืองศิลป์ และโรงเรียนบ้านนาเหนือ

ประโยชน์การศึกษา

1. นักเรียนที่เรียนด้วยสื่อประสมที่พัฒนาขึ้น มีความรู้ มีความเข้าใจ ในสาระที่เรียน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ครูผู้สอนได้จัดทำนวัตกรรมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับครูคนอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
3. สถานศึกษาได้แนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีการศึกษา มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อไป